

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

1. FİRMALARIN KDV VE BUNA BENZER ALACAKLARIN TEMİNAT OLARAK GÖSTERİLMESİ.....1
2. KREDİ ÜST LİMİTLERİ.....1
3. TEMİNAT MEKTUBU MARJİ.....1
4. KREDİ TAHSİS İŞLEMLERİ.....1
5. YEŞİL PASAPORT2
6. YAYLADAĞI SINIR KAPISININ AÇILMASI.....2
7. ZEYTİN DALI SINIR KAPISININ İHRACATA AÇILMASI.....2
8. SURİYELİ MÜLTECİLERDEN ETKİLENEN HATAY- ŞANLIURFA ve KİLİS İLLERİNE ÖZEL İSTİHDAM VE TEŞVİK PAKETİ.....2

1. FİRMALARIN KDV VE BUNA BENZER ALACAKLARIN TEMİNAT OLARAK GÖSTERİLMESİ

Türkiye’de 150 Milyar TL’lik bir devreden KDV alacağı olduğu tespiti vardır. Bunun yaklaşık olarak 70 Milyar TL’si bu iade edilmeyen KDV. Şirketlerin bilançolarında yer alan yatırım yaparken, mal alırken veya farklı harcamalar yaparken ama mahsup konusu yapamadıkları KDV’ler ve bunun yaklaşık 70 Milyar TL inşaat sektörünün alacağı, 40 Milyar TL’si de sanayi sektörünün alacağıdır. Bununla ilgili olarak Ankara Sanayi Odası, Hazine ve Maliye Bakanlığına çok önemli bir teklif önermişti. 40 Milyar TL olan sanayicinin alacağını 5 yıllık hazine tahvili şeklinde alınması ile ilgili. Bunu bankalara teminat olarak sunulmasıdır. Burada pasif durumda duran bu alacağımızı aktifleştirmiş oluruz. Firmalar teminat sıkıntısı yaşamaktadır.

Bankalar nezdinde kredi değerliliği olan ancak teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkânlarından yararlanamayan KOBİ ve KOBİ dışında kalan işletmeler de Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaletlerinde KDV iadelerini teminat olarak gösterebilirler.

İhracata yönelik firmaların talep etmiş olduğu kredilerde bankaların istemiş olduğu teminat yerine ihracatçı firmaların devletten KDV ve buna benzer alacaklarını, bankalara teminat olarak sunmaları büyük önem arz etmektedir.

İhracatçıların getirmiş oldukları Döviz TL’ye çevirme zorunluluğu ile ilgili olarak kanun yayınlandığı tarih ile uygulama arasında 2 aylık bir süre geçmiştir. Bu durum ihracatçıların mağduriyetine sebep olmuştur. Bu mağduriyete bir istisna getirilmesi talep edilmektedir.

2. KREDİ LİMİTLER GENEL OLARAK DÜŞÜK

1.000.000 TL (ki yeni oldu, hala 500.000 TL kullandıran kamu bankaları var) veya 500.000 Euro veya 500.000 USD olabiliyor. Dolayısıyla zamanda herkes TL tercih etmekte ancak limit çok düşüktür. TL limiti USD ve Euro’nun üçte birine denk gelmektedir.

3. TEMİNAT MEKTUBU MARJI

Krediler için talep edilen teminat mektubu ile ilgili marjın mümkün olan en alt seviyeye çekilmesi firmalar açısından önem teşkil etmektedir.

4. KREDİ TAHSİS İŞLEMLERİ

Kredi talebinde kredi tahsis işlemlerinin daha hızlı yapılması talep edilmektedir.

5. YEŞİL PASAPORT

İhracatçılara Yeşil pasaport verilmesi için 5 Milyon \$ ihracat şartı çok yüksek. Bu rakamın 1 Milyon \$ olarak revize edilmeli ve 5 Milyon \$ için asgari 3 adet başvuru imkânı verilmelidir. Benzer bir imkân vergi konusunda da sağlanmalı, her ilin ilk 10 veya 20 sıralamasındaki vergi rekortmenlerine devlet memurlarında olduğu gibi, hizmet karşılığı şeklinde, yeşil pasaport imkânı verilmelidir. Yeşil pasaportun da son 6 ay kullanılmaması mağduriyet yaratmaktadır.

6. YAYLADAĞI SINIR KAPISININ AÇILMASI

Günümüzde TIR geçişlerine kapalı olan ancak binek araç (araba) ve insan geçişleri yapılmakta olan Yayladağı Sınır Kapısının da yeniden açılması, yeni bir koridorla TIR geçişlerinin sağlanması, Hatay'ın ekonomisini ve turizmi canlandırarak, ticareti yeniden başlatacak yeni bir gelişme olacaktır.

7. ZEYTİN DALI SINIR KAPISININ İHRACATA AÇILMASI

08 Kasım 2018 itibariyle faaliyete geçen Hatay ili Kumlu ilçesindeki Zeytin Dalı Sınır Kapısı'nın bulunduğu yol, Afrin'den sonra en büyük 2. yerleşim yeri olması nedeniyle stratejik öneme sahiptir. Bu nedenle, sınır kapısının ihracata açılması büyük önem arz etmektedir.

8. SURIYELİ MÜLTECİLERDEN ETKİLENEN HATAY- ŞANLIURFA ve KİLİS İLLERİNE ÖZEL İSTİHDAM VE TEŞVİK PAKETİ

Suriye'de ortaya çıkan iç savaş sonrasında 8. yılına yaklaşan Suriye ve Suriyeliler krizinin hemen her boyutu ile en önemli muhataplarından birisi, Suriye ile 911 km'lik sınırı olan Türkiye'dir. Türkiye'ye Suriye'den ilk toplu nüfus hareketi, 29 Nisan 2011 tarihinde Hatay ili Reyhanlı ilçesindeki Cilvegözü sınır kapısından olmuş ve devamında aralıksız olarak devam etmiştir.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin iller itibari ile dağılımına baktığımız zaman 20.12.2018 tarihi itibariyle ilk 10 ilin sırasıyla İstanbul, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Kilis ve Konya olduğu görülmektedir. İlk 10 il'deki Suriyeli sayısı Türkiye'deki toplam Suriyelilerin % 78,67'sini oluşturmaktadır.

Türkiye'deki geçici koruma altına alınan toplam Suriyeli sayısı 20.12.2018 tarihi itibariyle 3.617.624 kişiye ulaşmıştır.

Başlangıçta **geçici olduğu düşünölen** ve sonrasında **kalıcı bir hal** alan Suriyeli Göç dalgası, **başta ekonomi, eğitim, iş yaşamı, istihdam, sağlık, güvenlik, yerleşim hayatı, elektrik, şehir altyapısı ve trafik ve sosyo-költürel hayat** dâhil olmak üzere pek çok alanda zorunlu ek yükler getirmektedir.

Savaşın başladığı **2011 yılından 2017'ye kadar 295 bini aşan Türkiye doğumlu Suriyeli bebek sayısı, 2018'de günde ortalama 306 doğum** ile devam etmektedir.

Yani Suriyelilerin kalıcılık eğilimleri ve ortak yaşamın kaçınılmazlığı her geçen gün kendisini daha yoğun hissettirmektedir.

Suriyelilerin önemli bir bölümünü çocuk ve genç yaştakiler oluşturmaktadır. Bu kesim Türkiye'de büyümektedir. Aralık 2018 itibarıyla ölkemizde kayıtlı olan **Suriyeli sığınmacıların 585.281'i 0-4 yaş aralığında, 1.138.192'si de zorunlu okul çağındadır. Bu sayının sadece 508.846'sı eğitim görmektedir.**

(Kaynak: AFAD)

Ölkemizde Suriyeliler konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, entegrasyon gibi alanları düzenleyecek bütöncöl bir politika uygulanmalıdır.

Suriye krizinden en fazla etkilenen ve Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı kentlerin başında Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illeri gelmektedir ve bundan dolayı da bu şehirlerde ekonomik sıkıntılar en fazla hissedilmektedir.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 220.12.2018 tarihli güncellemesine göre geçici koruma kapsamında Türkiye'de 3.618.624 (Türkiye 'de ki genel nüfusa oranı %4,48) Suriyeli mülteci yaşamaktadır.

Hatay;

- **Nüfusa oran** açısından Kilis'ten sonra **2. sırada** yer almakta;
 1. Kilis'te 117.778 (% 86,40)
 2. **Hatay'da, 443.631 (% 28,16)**
 3. Şanlıurfa'da 453.628 (% 22,84) Suriyeli misafir yaşamaktadır.

Türkiye'de ki Suriyeli Misafirlerin 1.015.037'si yani % 28'i bu üç ilde ikamet etmektedirler.

- **İllere göre** dağılımında ise İstanbul ve Şanlıurfa'dan sonra Hatay **3. sırada** yer almaktadır.

1. İstanbul'da 557.694

2. Şanlıurfa'da 453.628

3. Hatay'da 443.631 Suriyeli misafir yaşamaktadır.

2011 yılında Türkiye'deki toplam ihracatın % 1,76'lık kısmını karşılayan Hatay, Şanlıurfa ve Kilis, 2017 yılında 0,03 puan düşerek toplam ihracatın % 1,73'ünü karşılar duruma gelmiş ve toplam ihracatını 2 Milyar 355 Milyon \$ seviyesinden 2 Milyar 556 Milyon \$ seviyesine çıkabilmiştir.

Suriye'de yaşanan savaş ve siyasi gelişmeler ihracatımızı olumsuz etkilemiştir. Hatay'da, Suriye'ye olan ihracatın en yüksek seviyesine ulaştığı 2010 yılında bu ülkeye olan ihracat 118 Milyon \$ seviyesinden 2012 yılında 57 Milyon \$ seviyesine gerileyerek yaklaşık 60 Milyon \$ ihracat kaybına yol açmıştır.

Ülkelere göre ihracat rakamlarına baktığımızda Suriye, 2017 yılında 2010 yılına göre % 75'lik artış ve 207 milyon ABD Doları ile Hatay ilinin en fazla ihracat yaptığı ülke konumuna yükselmiştir. Suriye ihracatındaki bu artışın işletmelerde hissedilmesi söz konusu değildir. Bu rakamın büyük çoğunluğu yapılan insani yardımlar, yabancı kuruluşlar veya Suriye vatandaşlarının aralarında yaptıkları ticaret nedeniyle gerçekleşmektedir.

Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illerinin ekonomik yapısı içerisinde öne çıkan faaliyetler şöyle sıralanabilir;

Gıda Ürünleri İmalatı bu ürünlerin sahip olduğu sanayinin en az ¼'ünü oluşturmakla beraber, **Hatay** ilinde demir-çelik, imalat sanayi, özellikle makine, filtre, tarım araç-gereçleri, nakliye sektörü, yaş meyve ve sebze, ayakkabı-deri işlemeciliği ve mobilya üretimi;

Şanlıurfa ilinde, Gıda Ürünleri İmalatından sonra, Tekstil ve Hammaddeleri, Elektrik Elektronik ve Hizmet, Yaş Meyve ve Sebze, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri, Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri bölge sanayisi bakımından öne çıkmaktadır.

Kilis'te ise Hazırgiyim ve Konfeksiyon, Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri ihracatın en önemli fasıllarındandır.

Bu illerin ihracatında ülkelere göre incelendiğinde, **istikrarlı bir şekilde düşüş** eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu illerimizin kişi başına düşen ihracat rakamları hem bölge hem de iller bazında **Türkiye ortalamasının altında** kalmaktadır.

Sürdürülebilir bir ihracat performansı için üretimde yeni ve yenilikçi süreçlerin geliştirilmesi ve hedef odaklı dış ticaret politikalarının uygulanması gerekmektedir.

Bu verilerden hareketle bölge genelinde yaygın olarak yer alan ve üretim teknolojisi ile ürün katma değeri daha düşük durumdaki gıda sanayisinde, ayakkabıcılık sektöründe, mobilyacılık sektöründe daha yüksek teknolojiye dayalı üretim süreçlerinin geliştirilmesi, bu sektörlerin sürdürülebilirlikleri ve dış ticaret rekabetçiliğinin artırılması bakımından, Suriye savaşından en fazla etkilenmiş olan **Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illerini kapsayacak şekilde** ve bu sorunlara özgü **“Özel İstihdam ve Teşvik Paketi”** uygulanması kritik öneme sahip olmakla beraber halkımızın ortak beklentisi ve isteğidir. Bu durum genel anlamda orta vadede olumlu sonuçlar doğuracaktır.